

DÉLMAGYARORSZÁG

79. évfolyam, 230. szám
1989. szeptember 29., péntek

POLITIKAI NAPILAP

Havi előfizetési díj: 101 forint
Ára: 4,30 forint

A Parlament elítélte az 1968-as csehszlovákiai beavatkozást

Elismerés a kormánynak az NDK-állampolgárok ügyének
humánus megoldásáért

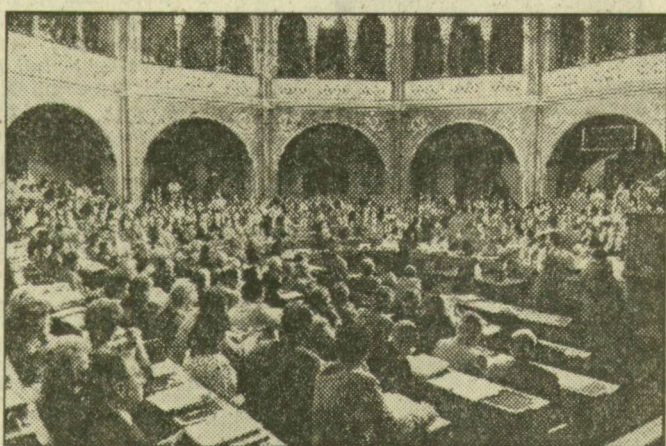
Október 17-én folytatódik az ülészak

Csütörtökön reggel a Parlamentben interpellációkkal és kérdésekkel folytatta munkáját az Országgyűlés.

Elsőként, Törvény- és Eljárásügyi Bizottság (Veszprém, 11. vk.) interpellált a pénzügyminiszterhez, kérve, hogy a borforgalmi adót 1990. január 1-jei hatállyal szüntessék meg. A miniszter válaszára sem a képviselő, sem az Országgyűlés nem fogadta el.

Király Zoltán (Csongrád megye, 5. választókerület), a Magyar Televízió szegedi stúdiójának szerkesztő-riportere a társadalmi szervezetek tulajdonában és kezelésében lévő vagyonok tárgyában interpellált a pénzügyminiszterhez és igazságügy-miniszterhez.

Elmondta, hogy az elmúlt hónapokban a Demisz, az MSZMP és a Munkásörsg több kísérletet tett a kezelésükben lévő, állami tulaj-

dont képező vagyon egy részének magántulajdonná alakítására. A „jól ismert” Next 2000 Kft. megalakítása mellett az MSZMP és a Munkásörsg különböző gazdasági társulásokat hoz létre vagyona eredetének el-
tüntetésére és az állami el-

lenőrzés alóli kivonására. Ezekben az esetekben fennáll a törvénysértés veszélye, nem is beszélve az akciók romboló, erkölcsi-politikai hatásáról. Ezért szükségesnek tartotta tisztázni: törvényes-e a több milliárdos értékű ingatlankezelési jog átméltosítása, a vagyonter-
gyak állami tulajdonból való kivonására irányuló igyeke-

Hiány-cikk

Van egy sokat emlegetett francia mondás: *Keresd az asszonyt! Ezt akkor szokták idézni, ha valamilyen cselekedet mozgatóját nem tudják pontosan kideríteni, s ilyenkor biztosan számítani lehet egy nőre. Egy asszonyra, aki vagy hiányzik a férfi életéből vagy pedig rátelepszik annak lelkére, testére és pénztárcájára. A változások persze folytathatók.*

Mindez arról jutott eszembe, hogy a Parlamentben a francia mondás magyarázott változata lebeg a szemek előtt: *Keresd az ellenzéki!* Részben azért, mert néhányan azzá lettek, részben pedig amiatt, mert az ellenzéki pártok képviselői — folyosói hírek szerint — meghívót kaptak az Országgyűlésre, de nem éltek egységesen ezzel a lehetőséggel. Hiányukból született e cikk.

A pontos részletekről, a meghívás körülményeiről hiába érdeklődtem képviselőknél, kollégáknál, sajtóirodai dolgozóknál, nem lettem tájékozottabb. Ebéd-időben viszont Varga Csaba mellé sodort a jó sors. Kihasztnáltam az alkalmat, megkérdeztem a Néppárt képviselőjét:

— *Hogyan és kitől kaptak meghívót az ülésekre?*

— Az Ellenzéki Kerekasztal Középszintű tárgyalásainak vezetői névre szóló meghívót kaptak az Országgyűlés elnökétől.

— *Ez valamilyen egyezség következménye?*

— Nem, ilyen igénnyel nem léptünk föl, ez a törvényhozás vezetőjének az udvariasság gesztusa. Minden bizonnyal olyan alapon, hogy az EKA a sarkalatos törvények kérdésében számos ajánlást tett, s ezzel a törvényhozás munkáját segítette.

— *A Néppárt képviselő-*

jén kívül az első két napon csak a kisgazdapárti Prepeliczay Józsefet láthatuk az ország házában.

— Itt volt még Pinkó Iván, az MDF-től.

— *Tehát a kilenc meghívottból csak három élt a lehetőséggel.*

— Így van.

— *Nem tartja ezt furcsának?*

— Semmi kivétlenül nem találom ebben. A pártok aktivistái infrastruktúra és apparátus híján három-négy ember munkáját végzik már hosszú hónapok óta. Naponta nyolc-tíz tárgyalást folytatunk le. Irgalmatlanul elfáradtunk. Megérttem, hogy néhány társam már energiáinak utolsó tartalékait éli föl, hiszen én is elég elnyűtt vagyok.

— *De itt ül a teremben.*

— Am nem vagyok rudugró formában. Egyébiránt azt is el kell mondanom, hogy az ellenzék nagy kockázati tényezőt lát az októberi MSZMP-kongresszusban, s ezért is nézi némi távolságtartással a törvényhozói munkát.

— *Attól tartanak, hogy a Nemzeti Kerekasztal aláírt dokumentumait egy új felállású MSZMP-vezetés nem tartja kötelezőnek önmaga számára?*

— Minden elképzelhető, hiszen a reformerok a párt kivonulását akarják a munkahelyekről, a konzervatív csoport viszont mást akar. Ha utóbbiak maradnak, illetve győznek a kongresszuson, akkor nem jön létre a választási esélyegyenlőség.

— *Konkrétan mitől tart?*

— Attól, hogy Berecz vagy Grósz kerül hatalomra, s ők mégis csak mások, mint aki aláírta a kerekasztali dokumentumait.

— *Dlusztus Imre*

Békesi László pénzügyminiszter az igazságügy-miniszterrel és a legfőbb ügyéssel egyeztetett válaszában kifejtette, hogy 1989. július 1-je után, a módosított földtörvény alapján a kezelői jog mindenfajta átruházása és befektetése tilos. Utalt arra, hogy a Next 2000 Kft.-nél a cégbírság a kezelési jog átadására vonatkozó alaptőke-emelési javaslatot már nem fogadta el. Kifejtette: minden olyan kísérlet, amely a módosított földtörvényvel ellentétesen, a kezelői jog próbál tulajdonnövekményt, tökéletesítést, vagy többszemélyes társaságokban elérni — törvénytelen.

A miniszteri választ az Országgyűlés elfogadta.

Bozso Jánosné (Tolna m., 7. vk.) a megüresedett, vagy részben kihasználtságok lakta ügyében interpellált a honvédelmi miniszterhez. A miniszteri választ sem a képviselő, sem a Parlament nem fogadta el.

Debreczeni József (Bács-Kiskun m., 3. vk.) a szovjet csapatok által kiürített kecskeméti lakosságok tárgyalásait interpellált a honvédelmi miniszterhez, s kapcsolódott a felvetéshez Pál József (Győr-Sopron m., 1. vk.) és Roszik Gábor (Pest m., 4. vk.). A miniszter válaszára az Országgyűlés nem fogadta el.

Raffay Ernő (Csongrád m., 1. vk.) történelmi, a szegedi József Attila Tudományegyetem adjunktusa katonapolitikai kérdések tárgyában interpellált a honvédelmi miniszterhez. Mindenekelőtt arra kért választ, hogy nézete szerint a jelenleg kiállított bel- és külpolitikai helyzetben, amikor egyes szövetséges országok a politikai zsarolástól és a katonai fenyegetéstől sem riadnak vissza, biztosítható-e a hadsereg védelmi ereje, különös tekintettel a hadsereget érintő gazdasági megszorításokra. Ehhez kapcsolódott másik kérdése: a ma-

(Folytatás a 2. oldalon.)

Portugália segíti a magyar fejlődést Mário Soares megbeszélései

Mário Soarest, a Portugál Köztársaság elnöke — aki Straub F. Brúnónak az Elnöki Tanács elnökének meghívására hivatalos látogatásra érkezett hazánkba — vendéglátója csütörtökön ünnepélyesen fogadta a Parlament előtt, a Kossuth Lajos téren.

A délelőtti folyamán Mário Soares és magyar vendéglátója szűk körű megbeszélést folytatott.

Kovács László külügyminisztériumi államtitkár, aki részt vett a megbeszélésen, az MTI munkatársának elmondta: az Elnöki Tanács elnöke tájékoztatást adott a magyarországi helyzetről. Hangsúlyozta, hogy a gazdasági reformfolyamat előfeltétele a politikai intézményrendszer átalakítása.

Mário Soares utalt arra, hogy megítélése szerint Magyarországon most bizonyos értelemben hasonló folyamatok zajlanak, mint amilyenek 15 évvel ezelőtt Portugáliában.

Mário Soares ezután részt vett, s beszédet mondott a Parlamentben éppen zajló országgyűlési ülészakon.

Mário Soares és kísérete ugyancsak délelőtti ellátogatott az Eötvös Loránd Tudományegyetem portugál tanszékére. Rózsa Zoltán egyetemi tanár, a tanszék vezetője üdvözlő beszédében utalt Magyarországra és Portugáliára hajdani történelmi

kapcsolataira, amelyek időközben — főként a nagy távolság miatt — megszakadtak. A hazánkban zajló demokratikus folyamatok — hangsúlyozta — elősegítik a két ország közeledését. A portugál tanszékről szólva elmondta: a létesítése óta eltelt 10 évben több mint száz diplomást bocsátott ki. Az itt végzett fiatalok — köztük újságírók, fordítók, tolmácsok — a portugál kultúra lelkes terjesztői.

Mário Soares válaszában örömet fejezte ki, hogy a portugál tanszék a nagy múltú egyetemen kapott helyet: az itt tanuló diákok hozzájárulhatnak a két ország kapcsolatának bővítéséhez.

Délután Mário Soares katonai tiszteletadás mellett megkoszorúzta a magyar hősök emlékművét a Hősök téren. Ezután találkozott Szűrös Mátyással, az Országgyűlés elnökével a Parlamentben. Szűrös Mátyás részletes tájékoztatást adott a magyarországi változásokról, a reformfolyamatokról, s ebben az Országgyűlés szerepéről.

A portugál elnök tájékoztatta Szűrös Mátyást az utóbbi másfél évtized portugáliai fejlődéséről. Kifejezte szimpátiáját a magyarországi változásokkal. Hangsúlyozta: Portugália úgy is, mint az Európai Közösség tagja, és mint

a magyarországi és a lengyelországi reformfolyamat támogatásán munkálkodó 24 állam egyike, kész lehetőségei szerint segíteni a magyar fejlődést.

A késő délutáni órákban Pozsgay Imre államminiszter szálláshelyén kereste fel a portugál államfőt. A találkozáson Mário Soares kifejtette, hogy országa nem csupán érdeklődéssel figyeli a magyarországi folyamatokat, hanem — mivel az közvetlen befolyást gyakorolhat Európa két felének viszonyára is — érdekelte azok sikerében. Ezzel összefüggésben méltatta a magyar vezetés bátorságát és bölcsességét.

Pozsgay Imre rövid áttekintést adott a magyarországi reformfolyamatokról, hangsúlyozva, hogy Magyarország célja felzárkózni az európai fejlődés élvonalához.

Este a Parlament Munkácsy-terében kitüntetési ünnepséget tartottak. Straub F. Brúnó átnyújtotta a Magyar Népköztársaság Gyémántokkal Ékesített Zászlórúdját Mário Soaresnek. Ezt követően a Portugál Köztársaság elnöke a Tengerész Henrik Érdemrend Nagyláncját nyújtotta át Straub F. Brúnónak.

Este Straub F. Brúnó díszvacsorát adott vendége tiszteletére a Parlamentben.

Nem volt nagy tülekedés...

Új megyei tanácsstagok és osztályvezetők
Védett a Fűvészkeret — Röskei dugók
Csongrád-Csanád?

gyei tanács irányítása alatt tevékenykedtek. (Ez rövidre fogva azt jelenti, hogy például a Rákóczi téren volt a „másodfok”, ha a helyi tanács döntését valaki sérelmezte.) Tegnap eldöntött, hogy további 29 — s így már valamennyi helyi tanács a megyéhez tartozik. A Szeged környékiek (Ásotthalom, Balástya, Bördány, Deszk, Domaszék, Ópusztaszer, Pusztaszer, Ruzsa, Zákány-
szék egybeértékűen 1990. január elsejétől, tehát már a megyei tanácsnál kell hogy kopogtassanak.

Noha Szegeden van, a megyei tanács nyilváníthatja védetté — a szakminisztérium hozzájárulásával — az egyetemi fűvészkeretet. A 17 hektáros terület persze továbbra is a JATE kezelésében marad — s a jogai bővülnek; most már törvényes eszközei lesznek a rongálások, lopások „megtorlására”, a látogatás korlátozására, ha az indokolt.

Nagy a bizonytalanság

Amikor a jövő évi költségvetési és fejlesztési tervkonceptió megfogalmazását napirendre iktatták, még nem lehetett tudni, hogy semmit nem lehet tudni. Mármost 1989. szeptember

végén arról, milyen elvek alapján működtehetők jövőre a tanácsok. Az államháztartási reformról eddig híretek szerint, a Csongrád megyei települések 40-50 százaléka forráshiánnyal küszködhet jövőre — hallottuk a tanácsülésen —, ha a tervezett rendszert vezetjük be. A személyi jövedelemadó alapuló tervezési szisztéma egyik legnagyobb veszélyére Dékány Géza hívta fel a figyelmet. A települések közti aránytalanságok csak nőnek, attól ugyanis hogy nagy lesz a szóródás a települések bevételei közt. Budapesten van kerület, ahol 19-20 ezer forintos jövedelemadó-fejfejtő jön ki, s van kis falu, ahol négy-száz forintos! (Alföldi, jobbra mezőgazdasággal foglalkozó települések esetében kritikus helyzet állhat elő, hiszen az 500 ezer forintig adózatlan jövedelműk egyetlen fillérrel sem növelik a tanácsok forrásait, s emiatt a település elmaradottsága tovább súlyosbodhat.)

A megyei tanács tájékoztatót fogadott el az egyebeként már kétes biztonságú és szükségszerű VII. ötéves

(Folytatás a 3. oldalon.)